

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Wyprawiacz skór futerkowych

(753505)

Wyprawiacze skór, garbarze i pokrewni

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Wyprawiacz skór futerkowych (753505)

Wyprawiacze skór, garbarze i pokrewni

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Wyprawiacz skór futerkowych (753505)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [833]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce autorskie wykonane przez zespół ekspercki.

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący.....	3
2. OPIS ZAWODU	4
2.1. Synteza zawodu.....	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania.....	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy).....	4
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	5
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie.....	6
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	7
2.7. Zawody pokrewne	7
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	8
3.1. Zadania zawodowe	8
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Wyprawianie skór futerkowych	8
3.3. Kompetencje społeczne.....	10
3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	11
3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	11
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	11
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	11
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	12
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	13
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	14
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	14
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	14
7. SŁOWNIK POJĘĆ	16
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	16
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	18

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Wyprawiacz skór futerkowych 753505

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Garbarz skór futerkowych.
- Garbarz skór z okrywą włosową.
- Futrzarz.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 7535 Pelt dressers, tanners and fellmongers.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych,
- wyników badań i analiz prowadzonych w projekcie PO KL (2011–2013) „Rozwijanie zbioru krajowych standardów kompetencji zawodowych wymaganych przez pracodawców”,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspercki:

- Zdzisław Feldo – ekspert niezależny, Radom.
- Jan Skiba – Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny, Radom.
- Joanna Tomczyńska – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Ireneusz Woźniak – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Małgorzata Szpilska – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Recenzenci:

- Jolanta Górka – ekspert niezależny, Radom.
- Andrzej Kowalski – JARBUR Spółka Jawna, Szydłowiec.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Małgorzata Broła – Kuratorium Oświaty w Warszawie, Delegatura w Radomiu.
- Włodzimierz Janas – Ogólnopolska Izba Branży Skórzanej, Radom.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2018 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Wyprawiacz skór futerkowych wykonuje pracę, której celem jest przetworzenie i uszlachetnienie⁴⁷ surowych skór⁴² futerkowych na gotowe asortymenty¹² skór wyprawionych⁴⁰ o charakterystycznych użytkowych właściwościach tkanki skórnej⁴⁵ i okrywy włosowej²⁷.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Zawód **wyprawiacz skór futerkowych** jest zawodem o charakterze produkcyjnym. Wyprawiacz skór futerkowych konserwuje¹⁹ i magazynuje²¹ surowe skóry futerkowe oraz przeznaczają na odpowiednie asortymenty w wyrobie lub produkcji gotowym.

Dobre skóry futerkowe poddaje technologicznym procesom wyprawy⁴⁹, z wykorzystaniem specjalnych środków garbarskich oraz wykonuje ręczną i maszynową obróbkę mechaniczną²² tkanki skórnej i okrywy włosowej.

Sposoby wykonywania pracy

Wyprawiacz skór futerkowych przyjmuje surowiec futrzarski, rozsortowuje⁴¹ ze względu na przydatność asortymentową³⁶ w wyrobie lub produkcji gotowym, konserwuje, magazynuje i przeznaczają do wyprawy. We wstępnym etapie wyprawy skóry surowej przygotowuje się do garbowania¹¹ w procesach kąpielowego³⁴ i mechanicznego usunięcia części zbędnych i brudu poprzez: rozmoczenie²³, pranie³², mechaniczne odmięśnianie²⁴ oraz odtłuszczenie²⁵ tkanki skórnej i okrywy włosowej.

Pracownik w procesie garbowania oczyszczone skóry poddaje działaniu roztworów związków garbujących⁵⁰. Wygarbowany półfabrykat skórzany³¹ uszlachetniany jest chemicznie w procesach natłuszczenia i barwienia oraz w operacjach termicznych²⁸ i mechanicznych obróbkach: suszenia, czyszczenia, zmiękczenia i wykończania tkanki skórnej i okrywy włosowej.

Podczas procesu technologicznego wyprawiacz skór przygotowuje chemiczne kąpiele i roztwory technologiczne³⁹, obsługuje maszyny i urządzenia stosowane w futrzarstwie, kontroluje procesy i operacje wyprawy skór. Po zakończeniu wyprawy skóry są klasyfikowane¹⁶, cechowane⁴ oraz następnie pakowane i przekazywane do magazynu wyrobów gotowych.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2. Kompetencja zawodowa.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Miejszem pracy **wyprawiacza skór futerkowych** są mikro- lub małe przedsiębiorstwa produkcyjne. Wyprawiacz skór futerkowych pracuje w pomieszczeniach lub halach produkcyjnych wyposażonych w urządzenia i agregaty do kąpielowych procesów technologicznych. Maszyny i urządzenia mechaniczne charakteryzują się wirującymi częściami roboczymi, powodującymi wibrację i hałas.

Większość procesów technologicznych przebiega w środowisku wilgoci i obecności substancji chemicznych, pyłów, niekiedy oparów toksycznych.

Magazyny skór surowych to pomieszczenia o niskich temperaturach, z brakiem dostępu naturalnego światła. Hale lub komory suszarnicze¹⁷, służące do odprowadzania wilgoci ze skór są wyposażone w nawiewy ciepłego powietrza i wentylację odprowadzającą wilgoć.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Wyprawiacz skór futerkowych posługuje się m.in.:

- ręcznymi i mechanicznymi narzędziami do ścieniania, odmięśniania, roz kroju³⁸ i okrawania²⁶ skór futerkowych, takimi jak: noże, degle⁸, kosy kuśnierskie²⁰,
- sprzętem do transportu, takim jak: wiadra, taczki, wózki transportowe,
- maszynami i urządzeniami do chemicznej obróbki skór⁶, takimi jak np.: cytroki⁷, kadzie¹⁵, bębny garbarskie³, faski¹⁰, agregaty pralniczo-czyszczące¹,
- maszynami i urządzeniami do mechanicznej obróbki skór, takimi jak: wirówki futrzarskie⁴⁸, trociniaki⁴⁶, odmięśniarki, rozbijarki³⁷, strzyżarki⁴³, epilerki⁹, czesarki⁵, prasowarki³³, szlifiarki⁴⁴, agregaty lub pistolety³⁰ do natrysku skór².

Organizacja pracy

Praca w zakładach wyprawy skór futerkowych może być jedno-, dwu- lub trzymianowa w stałych godzinach pracy. W zależności od wykonywanego procesu technologicznego praca na stanowisku roboczym może mieć charakter indywidualny lub zespołowy.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Wyprawiacz skór futerkowych jest narażony na oddziaływanie wilgoci, pyłu, oparów i niebezpiecznych substancji chemicznych, mogących powodować podrażnienie oczu i układu oddechowego oraz uczulenia i alergie. Z tego względu pomieszczenia produkcyjne powinny mieć sprawną wentylację oraz dobre oświetlenie naturalne bądź sztuczne.

Obsługiwanie maszyn i urządzeń z wirującymi częściami roboczymi może prowadzić do urazów. Praca często wykonywana jest w pozycji stojącej, co może być przyczyną dolegliwości układu mięśniowo-szkieletowego. Pracownik zakładu futrzarskiego powinien być wyposażony (w zależności od stanowiska i rodzaju wykonywanej pracy) w sprzęt ochrony indywidualnej i zbiorowej, obowiązujący w zakładach garbarskich.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **wyprawiacz skór futerkowych** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- sprawność układu mięśniowego,
- sprawność układu kostno-stawowego,
- sprawność narządu wzroku,
- sprawność narządu słuchu,
- sprawność zmysłu węchu,
- sprawność zmysłu dotyku,
- sprawność narządu równowagi;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- ostrość wzroku i słuchu,
- rozróżnianie barw i kształtów,
- spostrzegawczość,
- czucie dotykowe;

w kategorii sprawności i zdolności

- uzdolnienia techniczne i organizacyjne,
- zdolność organizacji pracy,
- zdolność koncentracji uwagi,
- zdolność współdziałania,
- zręczność manualna;

w kategorii cech osobowościowych

- odpowiedzialność za powierzone zadania,
- samokontrola,
- gotowość do pracy w warunkach monotonnych,
- odporność emocjonalna,
- samodyscyplina,
- samokontrola,
- gotowość do pracy w nieprzyjemnych warunkach środowiskowych.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.3. Kompetencje społeczne 3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

Praca w zawodzie **wyprawiacz skór futerkowych** należy do kategorii ciężkiej pracy fizycznej, która wymaga długiego stania (często w pozycji wymuszonej), podnoszenia i przenoszenia materiałów. Dlatego pracownik w tym zawodzie powinien posiadać wysoką ogólną sprawność fizyczną i dobry stan zdrowia.

Przeciwwskazaniem do wykonywania tego zawodu jest alergia na środki chemiczne, włos i kurz.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Pracownik wykonujący zawód **wyprawiacz skór futerkowych** powinien posiadać wykształcenie na poziomie branżowej szkoły I stopnia (dawniej zasadnicza szkoła zawodowa) w zawodzie pokrewnym garbarz skór lub uzyskać je na drodze kształcenia rzemieślniczego w zawodach pokrewnych: garbarz skór, garbarz skór bez włosa.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wyprawiacz skór futerkowych może uzyskać:

- dyplom potwierdzający kwalifikacje pełne w zawodzie pokrewnym (szkolnym) garbarz skór
– po zdaniu egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne,

- świadectwo potwierdzające kwalifikację AU.11 Wyprawianie skór, wyodrębnioną w zawodzie garbarz skór – po ukończeniu kwalifikacyjnego kursu zawodowego i zdaniu egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne,
- świadectwa czeladnicze i/lub dyplomy mistrzowskie w zawodach pokrewnych: garbarz skór, garbarz skór bez włosa, nadawane w ramach kształcenia rzemieślniczego – po zdaniu egzaminu organizowanego przez Izby Rzemieślnicze,
- suplementy Europass (w języku polskim i angielskim) do ww. dokumentów.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Wyprawiacz skór futerkowych może:

- po uzyskaniu świadectwa ukończenia branżowej szkoły I stopnia lub uzyskaniu tytułu czeladnika w zawodach pokrewnych rozpocząć pracę jako robotnik wykwalifikowany, a następnie po zdobyciu wykształcenia średniego lub tytułu mistrza w zawodach pokrewnych awansować na stanowisko brygadzysty,
- pracować na równorzędnych stanowiskach robotniczych w zawodach pokrewnych – po uprzednim przeszkoleniu,
- po potwierdzeniu kwalifikacji AU.11 Wyprawianie skór w zawodzie garbarz skór uzyskać dyplom (po uzyskaniu wykształcenia średniego) potwierdzający kwalifikacje w zawodzie technik garbarz – po potwierdzeniu kwalifikacji AU.53 Organizacja i prowadzenie procesu wyprawy skór,
- po zdaniu matury i ukończeniu uczelni wyższej na kierunku technologia skóry awansować na wyższe stanowisko kierownicze,
- założyć i prowadzić działalność gospodarczą w zakresie garbarstwa.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Potwierdzanie kompetencji w zawodzie **wyprawiacz skór futerkowych** oferuje system nauki zawodu w rzemiośle, który umożliwi zdobycie tytułu czeladnika, a następnie mistrza w zawodach pokrewnych: garbarz skór, garbarz skór bez włosa. Dokumentami potwierdzającymi te tytuły są odpowiednio: świadectwo czeladnicze oraz dyplom mistrzowski.

Istnieje możliwość uzyskania świadectwa potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie pokrewnym szkolnym garbarz skór – w zakresie kwalifikacji AU.11.

Odrębną drogą potwierdzenia ww. kwalifikacji jest tryb egzaminów eksternistycznych.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **wyprawiacz skór futerkowych** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Technik garbarz ^S	311912
Garbarz skór ^S	753501
Garbarz skór bez włosa	753502
Konserwator skór surowych	753504

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **wyprawiacz skór futerkowych** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Konserwowanie i magazynowanie surowych skór futerkowych.
- Z2 Sporządzanie roztworów roboczych i zestawów technologicznych do wyprawy skór futerkowych.
- Z3 Przygotowywanie skór do garbowania.
- Z4 Garbowanie właściwe skór futerkowych.
- Z5 Wykończanie i uszlachetnianie tkanki skórnej i okrywy włosowej skór futerkowych.
- Z6 Sortowanie i magazynowanie gotowych skór futerkowych.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Wyprawianie skór futerkowych

Kompetencja zawodowa Kz1: Wyprawianie skór futerkowych obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, Z4, Z5, Z6, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Konserwowanie i magazynowanie surowych skór futerkowych	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Prawa i obowiązki pracownika magazynu skór surowych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, ergonomii, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska; • Zasady konserwacji surowych skór futerkowych; • Metody i środki stosowane przy konserwacji skór surowych futerkowych; • Wady i uszkodzenia skór surowych; • Urządzenia i narzędzia stosowane przy konserwacji i magazynowaniu skór surowych futerkowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Organizować stanowiska pracy w magazynie skór surowych zgodnie z obowiązującymi wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska; • Rozpoznawać chemiczne środki konserwujące do zabezpieczenia przed <u>procesem gnilnym</u>³⁵ surowych skór futerkowych; • Stosować różne metody i sposoby konserwacji magazynowania surowych skór futerkowych; • Rozpoznawać wady i uszkodzenia skór surowych; • Określać przeznaczenie asortymentowe skór surowych; • Dobierać urządzenia i narzędzia do konserwacji i magazynowania skór.

Z2 Sporządzanie roztworów roboczych i zestawów technologicznych do wyprawy skór futerkowych	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Prawa i obowiązki pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, ergonomii, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska przy pracy z chemikaliami; • Instrukcje i receptury sporządzania roztworów roboczych i zestawów technologicznych do wyprawy skór; • Zasady mieszania środków chemicznych stosowanych w technologii wyprawy skór do sporządzania kąpeli roboczych i zestawów technologicznych; 	<ul style="list-style-type: none"> • Przestrzegać obowiązujących przepisów ergonomii, bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska przy sporządzaniu chemicznych zestawów roboczych; • Rozpoznawać środki i <u>gotowe preparaty chemiczne</u>¹³ stosowane w technologii wyprawy skór futerkowych; • Dobierać naczynia i urządzenia do transportu oraz sporządzania roztworów technologicznych do wyprawy skór;

<ul style="list-style-type: none"> Przyrządy pomiarowe, odczynniki i wskaźniki chemiczne do określania parametrów technologicznych roztworów roboczych. 	<ul style="list-style-type: none"> Kontrolować <u>parametry technologiczne</u>²⁹ sporządzanych zestawów i roztworów roboczych do wyprawy skór.
--	--

Z3 Przygotowanie skór futerkowych do garbowania

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Prawa i obowiązki pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, ergonomii, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska w zakładzie futrzarskim; Zasady i metody przygotowania skór futerkowych do procesu garbowania właściwego; Budowę i działanie maszyn, urządzeń i narzędzi produkcyjnych do wstępnej obróbki mechanicznej i chemicznej skór futerkowych; Przyrządy pomiarowe do kontroli prowadzonych procesów technologicznych; Sposoby prowadzenia dokumentacji technologicznej procesów przygotowawczych do garbowania. 	<ul style="list-style-type: none"> Przestrzegać obowiązujących przepisów ergonomii, bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska w zakładzie futrzarskim; Odczytywać i stosować <u>instrukcje i receptury technologiczne</u>¹⁴ w procesie przygotowania skór do garbowania; Określać parametry technologiczne w procesach przygotowawczych do garbowania; Obsługiwać maszyny i urządzenia futrzarskie we wstępnych procesach technologicznych wyprawy skór futerkowych; Prowadzić <u>kontrolę międzyoperacyjną</u>¹⁸ prowadzonych procesów technologicznych; Prowadzić dokumentację technologiczną procesów przygotowawczych do garbowania.

Z4 Garbowanie właściwe skór futerkowych

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Prawa i obowiązki pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, ergonomii, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska w zakładzie futrzarskim; Zasady technologiczne i metody garbowania skór futerkowych; Budowę i działanie urządzeń i narzędzi produkcyjnych stosowanych do garbowania skór futerkowych; Przyrządy pomiarowe do kontroli procesu garbowania skór. 	<ul style="list-style-type: none"> Przestrzegać obowiązujących przepisów ergonomii, bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska przy garbowaniu skór futerkowych; Odczytywać i stosować instrukcje oraz receptury technologiczne w procesie garbowania skór futerkowych; Stosować odpowiednie metody garbowania dla różnych rodzajów skór futerkowych; Obsługiwać urządzenia i narzędzia stosowane do prowadzenia procesu garbowania skór futerkowych; Prowadzić kontrolę procesu garbowania skór.

Z5 Wykończanie i uszlachetnianie tkanki skórnej i okrywy włosowej skór futerkowych

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Prawa i obowiązki pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, ergonomii, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska w zakładach branży futrzarskiej; Zasady technologiczne, metody i sposoby uszlachetniania i wykończania skór futerkowych; 	<ul style="list-style-type: none"> Organizować stanowiska pracy zgodnie z obowiązującymi przepisami ergonomii, bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska na wydziałach wykończania i uszlachetniania skór; Odczytywać i stosować instrukcje i receptury technologiczne w procesach wykończania i uszlachetniania skór futerkowych;

<ul style="list-style-type: none"> • Działanie środków uszlachetniających i wykończalniczych na tkankę skórną i okrywą włosową skór futerkowych; • Budowę i działanie maszyn, urządzeń i narzędzi produkcyjnych stosowanych w procesach uszlachetniania i wykończania skór futerkowych; • Przyrządy pomiarowe do kontroli prowadzonych procesów technologicznych wykończania i uszlachetniania skór futerkowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzić procesy natłuszczania, barwienia i suszenia skór futerkowych; • Wykonywać ręczne i maszynowe operacje zmiękczenia, szlifowania i czyszczenia tkanki skórnej skór futerkowych; • Wykonywać ręczne i maszynowe operacje czyszczenia, czesania strzyżenia i prasowania okrywy włosowej skór futerkowych; • Prowadzić kontrolę międzyoperacyjną procesów uszlachetniania i wykończania skór.
---	---

Z6 Sortowanie i magazynowanie gotowych skór futerkowych

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Prawa i obowiązki pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, ergonomii, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska w magazynach skór gotowych; • Normy klasyfikacji jakościowej i wielkościowej oraz asortymentowej różnych rodzajów skór futerkowych wyprawionych; • Wady i uszkodzenia skór futerkowych wyprawionych; • Budowę i działanie urządzeń i maszyn do pomiaru właściwości i parametrów technicznych skór futerkowych wyprawionych; • Sposoby paczkowania gotowych skór futerkowych; • Zasady prowadzenia kontroli parametrów przestrzeni pomieszczeń i warunków przechowywania skór w magazynie wyrobów gotowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Przestrzegać obowiązujących przepisów ergonomii, bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska przy magazynowaniu gotowych skór; • Określać klasę jakości skór wyprawionych na podstawie odczytanych wad i uszkodzeń skór futerkowych wyprawionych; • Określać klasę wielkości skór wyprawionych na podstawie wykonanych pomiarów; • Cechować skóry wyprawione symbolami: rodzaju, klasy jakości, wielkości, metody wyprawy i wykończania oraz obowiązującej normy, a także cechą zakładu i sortera; • Paczkować skóry futerkowe wyprawione; • Prowadzić kontrolę parametrów przestrzeni pomieszczeń i warunków przechowywania skór w magazynie wyrobów gotowych.

3.3. Kompetencje społeczne

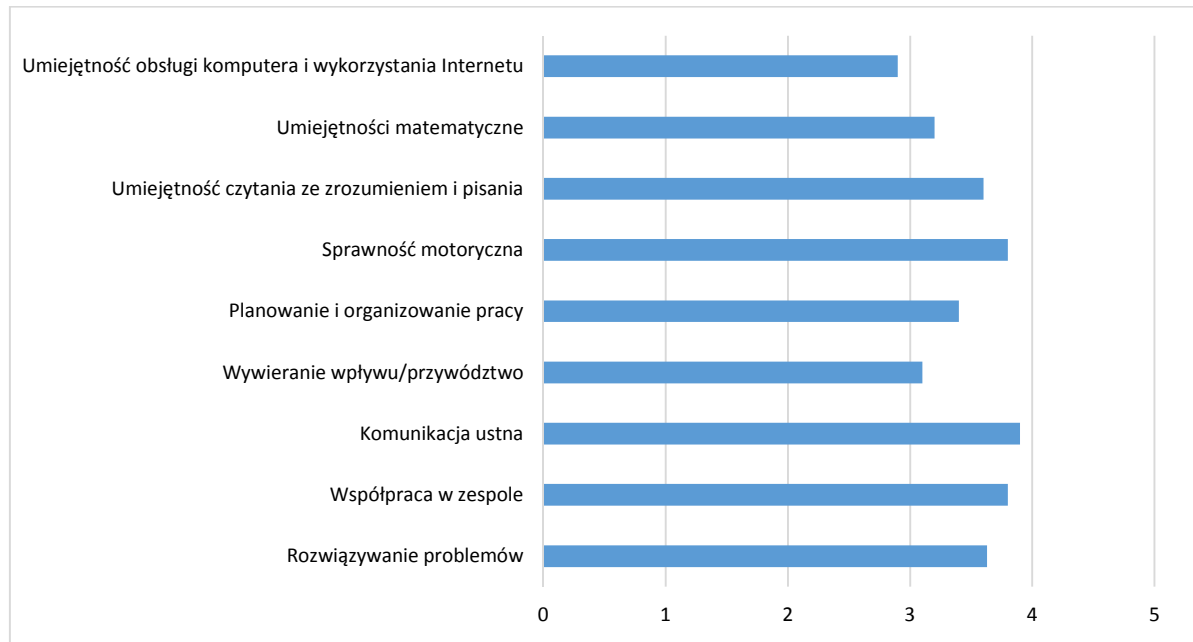
Pracownik w zawodzie **wyprawiacz skór futerkowych** powinien mieć kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za jakość wyprawionych skór futerkowych oraz za powierzane maszyny i urządzenia,
- Dostosowywania zachowania do zmian w środowisku pracy zakładu produkcji skór futerkowych.
- Podejmowania współpracy w zespole pracowniczym w różnych miejscach i na różnych stanowiskach zakładu produkcji garbarskiej.
- Podnoszenia kwalifikacji zawodowych w zakresie nowych rozwiązań technologiczno-organizacyjnych wprowadzanych w branży futrzarskiej.
- Przestrzegania zasad etyki zawodowej oraz przepisów w zakresie bezpieczeństwa i ochrony środowiska przed zagrożeniami związanymi z produkcją skór futerkowych.

3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien mieć zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego ważność kompetencji kluczowych dla zawodu **wyprawiacz skór futerkowych**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **wyprawiacz skór futerkowych**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **wyprawiacz skór futerkowych** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Wyprawiacz skór futerkowych może znaleźć pracę w:

- zakładach futrzarskich na terenie całego kraju,
- zakładach czyszczenia i renowacji skór i odzieży futrzarskiej,
- skupach skór surowych,

- hurtowniach oferujących środki garbarskie,
- hurtowniach skór wyprawionych.

Obecnie (2018 r.) zawód wyprawiacz skór futerkowych należy do grupy zawodów deficytowych – zakłady futrzarskie poszukują pracowników z takimi kwalifikacjami.

Wyprawiacz skór futerkowych może również prowadzić własną działalność gospodarczą w zakresie przetwarzania skór futerkowych.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy:**

<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 10.07.2018]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.mpips.gov.pl/analizy-i-raporty/raporty-sprawozdania/rynek-pracy/zawody-deficytowe-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometrzawodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porpp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2018 r.) kształcenie w zawodzie **wyprawiacz skór futerkowych** oferuje system nauki w rzemiośle (z udziałem pracodawców rzemieślników). Kompetencje właściwe dla tych zawodów potwierdzają Izby Rzemieślnicze.

Kompetencje przydatne do wykonywania zawodu wyprawiacz skór futerkowych można również uzyskać w branżowej szkole I stopnia, w zawodzie pokrewnym garbarz skór, w ramach kwalifikacji AU.11 Wyprawianie skór oraz w branżowej szkole II stopnia lub w technikum w zawodzie pokrewnym technik garbarz w ramach kwalifikacji AU.53 Organizacja i prowadzenie procesu wyprawy skór.

W ramach wymienionej kwalifikacji można również uczestniczyć w kwalifikacyjnym kursie zawodowym (dla dorosłych, także w trybie eksternistycznym), organizowanym przez:

- publiczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe,
- niepubliczne szkoły posiadające uprawnienia szkół publicznych, prowadzące kształcenie zawodowe,
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego,
- instytucje rynku pracy prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową,
- podmioty prowadzące działalność oświatową na podstawie ustawy Prawo przedsiębiorców.

Kompetencje właściwe dla ww. kwalifikacji potwierdzają Okręgowe Komisje Egzaminacyjne po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminu (również w trybie eksternistycznym).

Szkolenie

Szkolenia i kursy doskonalące pracowników w zawodzie **wyprawiacz skór futerkowych** prowadzą na ogół pracodawcy we własnym zakresie oraz Izby Rzemieślnicze.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 10.07.2018]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wyberzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.gov.pl/web/edukacja/ksztalcenie-zawodowe>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wyberam-zawod>

<http://www.zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Obecnie (2018 r.) wynagrodzenie osób pracujących w zawodzie **wyprawiacz skór futerkowych** jest zróżnicowane i wynosi od 2500 zł do 3500 zł brutto miesięcznie.

Wysokość wynagrodzenia uzależniona jest głównie od stanowiska oraz zakresu wykonywanej pracy, a także ponoszonej przez pracownika odpowiedzialności.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 10.07.2018]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczegolach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>
<https://zarobki.pracuj.pl>
<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>
<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **wyprawiacz skór futerkowych** możliwe jest zatrudnienie osób niepełnosprawnych.

Warunkiem niezbędnym jest identyfikacja indywidualnych barier i dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z niewielką dysfunkcją kończyn dolnych, która nie wyklucza stania i chodzenia (05-R),
- z niewielką dysfunkcją kończyn górnych, która nie wyklucza wykonywania bardziej precyzyjnych czynności (05-R),
- z dysfunkcją narządu wzroku, jeśli posiadana wada jest skorygowana i zapewnia ostrość widzenia (04-O).

Możliwości zatrudnienia istnieją tylko na niektórych stanowiskach pracowniczych, na których dysfunkcje te nie będą miały wpływu na zdrowie pracownika i efekty wykonywanej pracy. Stanowiska te będą różne w różnych zakładach, w zależności od ich wyposażenia technicznego.

WAŻNE:

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2018 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 30.06.2018 r.:

- Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646).
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 986, z późn. zm.).

- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265 i 1149).
- Ustawa z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1267).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 860, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. poz. 622, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (Dz. U. poz. 89, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. z 2016 r. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).

Literatura branżowa:

- Duda I.: Skóry surowe futrzarskie. Akademia Ekonomiczna, Kraków 1992.
- Duda I., Marcinkowska E.: Towaroznawstwo wyrobów skórzanych i futrzarskich. Akademia Ekonomiczna, Kraków 2001.
- Normy PN-EN ISO – dotyczące maszyn garbarskich, skóry wyprawionej (badania fizyczne i mechaniczne, badania chemiczne).
- Persz T.: Technologia wyprawy skór cz. 1 i 2. Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1977.
- Rodziewicz O., Śmiechowski K.: Technologia garbarstwa dla projektantów obuwia i odzieży. Wydawnictwo Politechniki Radomskiej, Radom 2001.
- Sadowski T.: Materiałoznawstwo dla kuśnierzy. Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1985.
- Śmiechowski K.: Produkcja skór a ochrona środowiska. Politechnika Radomska - ITeE, Radom 1998.

Zasoby internetowe [dostęp: 10.07.2018]:

- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Dokument referencyjny dotyczący najlepszych dostępnych technik (BAT) dla Garbowanie skór http://www.ekoportal.gov.pl/fileadmin/Ekoportal/Pozwolnienia_zintegrowane/BREF/1Dokument_referencyjny_BREF_Garbowanie_skor_TAN.pdf
- Film prezentujący zawód garbarz skór <https://www.youtube.com/watch?v=1zE9Fw7YLSU>
- Forum dla miłośników obuwia <https://www.wbutach.pl/topic/1688-ksi%C4%85%C5%BCKi-o-garbowaniusk%C3%B3r>
- Informator dotyczący egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie garbarz skór: https://www.cke.edu.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/753501.pdf
- Informator dotyczący egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie technik garbarz: https://www.cke.edu.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/311912.pdf
- Pierwszy Polski Portal Garbarski www.polishleather.biz/pl/6,tradenews_list.html
- Polski Komitet Normalizacyjny: <https://www.pkn.pl/polskie-normy>
- Portal Instytutu Przemysłu Skórzanego <http://www.ips.krakow.pl>
- Portal Ogólnopolski katalog szkolnictwa <https://www.szkolnictwo.pl/szukaj,Garbarstwo>
- Portal Ogólnopolskiego katalogu szkolnictwa <https://www.szkolnictwo.pl/szukaj,Futrzarstwo>
- Portal Ogólnopolskiej Izby Branży Skórzanej w Radomiu <http://www.oibs.pl>

- Portal organu zarządzającego europejskiego przemysłu skózanego COTANCE, Contribution from COTANCE <https://www.eesc.europa.eu/en/policies/policy-areas/enterprise/database-self-and-co-regulation-initiatives/7>
- Portal Ośrodka Rozwoju Edukacji www.koweziu.edu.pl/programy_nauczania/pliki/753501_P.doc
- Portal Polskiej Izby Przemysłu Skózanego w Łodzi <http://www.pips.pl>
- Portal Produktowy Grupy PCC: Surowce i produkty chemiczne <https://www.products.pcc.eu/pl/produkty/branze-i-aplikacje/garbarstwo>
- Portal wiedzy o BHP Centralnego Instytutu Ochrony Pracy https://www.ciop.pl/CIOPPortalWAR/appmanager/.../pl?_
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Prezentacja: Poznaj swoje zainteresowania i świat szkolnictwa zawodowego. Garbarz skór slideplayer.pl/slide/487091
- Przegląd Włókienniczy – Włókno, Odzież, Skóra. Miesięcznik. Wydawnictwo Czasopism i Książek Technicznych SIGMA-NOT: <http://www.przegląd-wlokienniczy.pl>
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Wykaz standardów egzaminacyjnych w rzemiośle: <https://zrp.pl/dzialalnosc-zrp/oswiata-zawodowa/egzaminy/standardy-egzaminacyjne/wykaz-standardow-egzaminacyjnych/>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikację w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiająca porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.
Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne,

	<p>03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.</p>
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.
Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, częściowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.
Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.

Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.
Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Agregat pralniczy	Urządzenie do prania, a głównie do odtłuszczenia skór futerkowych zawierających duże ilości tłuszczu naturalnego. Skóry umieszczone w bębnie perforowanym obracane są: podczas procesu prania w roztworze wodnym środków piorących, a podczas odtłuszczenia w rozpuszczalnikach organicznych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
2	Agregat natryskowy	Urządzenie do natryskowego nanoszenia na powierzchnię skóry roztworów środków wykończalniczych (zestawów uszlachetniających, wypełniających lub impregnujących) nadające skórze odpowiednie właściwości. Głównym elementem agregatu jest pistolet pneumatyczny zasilany z kompresora.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie Persz T.: Technologia wyprawy skór cz. 1 i 2. Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1977

INFORMACJA O ZAWODZIE – Wyprawiacz skór futerkowych 753505

3	Bęben garbarski	Urządzenie garbarskie w kształcie poziomo ułożonego walca wyposażone w mechanizmy powodujące ruch obrotowy bębna. Bęben stosowany jest do kąpielowych procesów technologicznych wyprawy skór. Ruch obrotowy bębna powoduje ciągły ruch kąpeli roboczej i skór, co przyspiesza procesy.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie Sadowski T.: Materiałoznawstwo dla kuśnierzy, Wydawnictwa szkolne i pedagogiczne, Warszawa 1985
4	Cechowanie skór	Polega na ostemplowaniu skór wyprawionych w miejscu ustalonym normami lub na wywieszkach i opakowaniu cechami wyróżniającymi skórę, takimi jak: rodzaj, wielkość, klasa jakości, data produkcji i cecha zakładu produkcyjnego.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
5	Czesarka futrzarska	Maszyna futrzarska do rozczesania okrywy włosowej, wyprostowania sfilcowanego włosa, usunięcia włosów słabo osadzonych oraz pozostałości różnych obcych cząsteczek po poprzednich operacjach i procesach. Czesarka stosowana jest do skór płasko wykończanych. Elementem pracującym maszyny jest wał roboczy z nawiniętą taśmą gremplarską.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie Sadowski T.: Materiałoznawstwo dla kuśnierzy, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1985
6	Chemiczna obróbka skór	Zespół procesów i operacji technologicznych wyprawy skór polegający na oddziaływaniu na tkankę skórną i okrywę włosową związkami chemicznymi w celu nadania skórom odpowiednich właściwości i cech skóry wyprawionej.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie Persz T.: Technologia wyprawy skór cz. 1 i 2. Wydawnictwa szkolne i pedagogiczne, Warszawa 1977
7	Cytrok	Jest urządzeniem stosowanym w wyprawie skór do kąpielowych procesów technologicznych. Kształtem przypomina rozpołowiony walec ułożony poziomo, którego podstawę stanowi część zaokrąglona. Taki kształt dna wymusza ruch okrężny kąpeli i skór poruszanych obracającymi się na osi skrzydłami, zamontowanymi na górnej krawędzi cytroka.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
8	Degiel	Długi ostry nóż wyposażony na obu końcach w uchwyty do trzymania. Nóż służy do ręcznego zrywania tkanki mięsnej i tłuszczowej skór.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie Persz T.: Technologia wyprawy skór cz. 1 i 2. Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1977
9	Epilarka	Maszyna stosowana do usuwania grubych i twardych włosów (ościstych) ze skór futerkowych, w celu uzyskania jednolitej, miękkiej okrywy włosowej.	Sadowski T.: Materiałoznawstwo dla kuśnierzy, Wydawnictwa szkolne i pedagogiczne, Warszawa 1985
10	Faska	Naczynie do przyrządzania roztworów roboczych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie Persz T.: Technologia wyprawy skór cz. 1 i 2. Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1977
11	Garbowanie	Metoda zabezpieczenia białek włóknistych skór surowych przed procesami rozkładu. Polega na wprowadzeniu do przestrzeni międzywłóknistej skóry związków garbujących i chemicznego trwałego wiązania z grupami reaktywnymi białka kolagenu. Garbowanie jest podstawowym procesem wyprawy skór.	Rodziewicz O., Śmiechowski K.: Technologia garbarstwa dla projektantów obuwi i odzieży, Wydawnictwo Politechniki Radomskiej, 2001
12	Gotowe asortymenty skór	Skóry po procesie wyprawy o właściwościach i cechach, które pozwalają na wykorzystanie ich do produkcji zaplanowanych wyrobów użytkowych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki

13	Gotowe preparaty chemiczne	Zestaw związków lub mieszanin chemicznych sporządzanych przez firmy chemiczne, gotowych do użycia w procesie wyprawy.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
14	Instrukcje i receptury technologiczne	Przepis na sposób lub metodę wykonywania lub przeprowadzania czynności technologicznych wyprawy skór.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
15	Kadź	Urządzenie garbarskie do kąpielowych procesów wyprawy skór we wstępnej fazie produkcji lub do rozmoczenia skór wysuszonych. Zbudowane z drewnianych klepek w kształcie okrągłej lub owalnej wanny.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie Persz T.: Technologia wyprawy skór cz. 1 i 2. Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1977
16	Klasyfikowanie jakościowe skór	Polega na przypisaniu skórom odpowiedniego gatunku w zależności od wad i uszkodzeń, jakie występują w tkance skórnej i okrywie włosowej skór. Skóry klasyfikowane są zarówno w surowcu, jak i w towarze gotowym po wyprawie. Podstawą klasyfikacji są obowiązujące normy jakości skór.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
17	Komora suszarnicza	Jest to pomieszczenie, w którym panują zadane warunki temperatury, wilgotności i ciśnienia, w jakich następuje odprowadzenie nadmiaru wilgoci ze skór podczas procesu ich suszenia.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie Sadowski T.: Materiałoznawstwo dla kuśnierzy, Wydawnictwa szkolne i pedagogiczne, Warszawa 1985
18	Kontrola międzyoperacyjna	Zespół czynności i oznaczeń kontrolnych polegających na badaniu prawidłowego przebiegu kolejnych operacji i czynności technologicznych w procesie wyprawy skór. Badania przeprowadza się bezpośrednio na stanowisku pracy w czasie trwania lub zaraz po zakończeniu kolejnej fazy produkcji.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
19	Konserwacja skór surowych	Polega na zabezpieczeniu skór surowych przed procesami biologicznego rozkładu. Skóry surowe są konserwowane przed magazynowaniem i skierowaniem ich do wyprawy. Znane są różne metody konserwacji, stosowane w zależności od rodzaju skór, aktualnego stanu tkanki skórnej i okrywy włosowej, planowanego okresu i warunków magazynowania.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie Persz T.: Technologia wyprawy skór cz. 1 i 2. Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1977
20	Kosa kuśnierska	Urządzenie do ręcznej obróbki skór futerkowych, którego elementem roboczym jest nóż płaski, osadzony pionowo na stałe w stojaku lub stole roboczym. Nóż ma kształt prosty lub lekko zaokrąglony. Ostrze noża znajduje się na zewnątrz. Jeśli nóż jest ostry, służy do ścinania tkanki przymięsnej i tłuszczowej, tzw. odmięśniania małych skór futerkowych. Nóż o ostrzu tępy jest używany do rozbijania i rozciągania tkanki skórnej.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie Persz T.: Technologia wyprawy skór cz.1 i 2. Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1977
21	Magazynowanie skór	Jest to proces przechowania skór w pomieszczeniach o odpowiednich warunkach klimatycznych wilgotności, temperatury, zabezpieczenia przed promieniami światła słonecznego. Warunki te są dokładnie określone /znormowane i różne dla skór surowych i skór wyprawionych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki

22	Mechaniczna obróbka skór	Zespół czynności i operacji technologicznych wyprawy skór, polegający na ręcznym lub maszynowym oddziaływaniu na tkankę skórną lub okrywą włosową. Dla tkanki skórnej są to operacje: odmięśniania, rozbijania, rozciągania, szlifowania, okrawania. Mechaniczna obróbka okrywy włosowej to: strzyżenie, czesanie, prasowanie.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie Persz T.: Technologia wyprawy skór cz. 1 i 2. Wydawnictwa szkolne i pedagogiczne, Warszawa 1977
23	Moczenie skór	Jest pierwszym procesem technologicznym wyprawy skór i polega na nawodnieniu tkanki skórnej do takiego stopnia, jaki miała skóra zaraz po zdjęciu ze zwierzęcia. Ponadto moczenie powoduje usunięcie środka konserwującego, brudu i innych zanieczyszczeń oraz wypłukanie i usunięcie rozpuszczalnych w wodzie białek bezpostaciowych.	Rodziewicz O., Śmiechowski K.: Technologia garbarstwa dla projektantów obuwnia i odzieży, Wydawnictwo Politechniki Radomskiej, Radom 2001
24	Odmięśnianie skór	Mechaniczna obróbka skór we wstępnej fazie wyprawy, polegająca na zeskrawianiu tkanki przy mięsnej i tłuszczowej od strony mizdrowej skóry. Operację przeprowadza się przy pomocy ostrych noży, ręcznie lub maszynowo.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
25	Odtłuszczenie skór	Operacje mechanicznego usunięcia ze skóry tkanki tłuszczowej oraz chemicznego - cząsteczek tłuszczu naturalnego z wewnętrznych warstw skóry, we wstępnej fazie procesu wyprawy.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie Persz T.: Technologia wyprawy skór cz. 1 i 2. Wydawnictwa szkolne i pedagogiczne, Warszawa 1977
26	Okrawanie skór	Mechaniczna czynność polegająca na obcięciu i wyrównaniu brzegów skór. Czynność wykonywana jest ręcznie lub maszynowo przy pomocy ostrego noża.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
27	Okrywa włosowa	Zewnętrzna warstwa skóry zwierząt futerkowych okrywająca ciało zwierzęcia. Składa się z dużej ilości różnorodnych włosów w charakterystycznym układzie dla różnych rodzajów zwierząt.	Duda I.: Skóry surowe futrzarskie, Akademia Ekonomiczna Kraków, 1992
28	Operacje termiczne	Procesy technologiczne wyprawy skór, w których wykorzystuje się podwyższoną temperaturę przy oddziaływaniu na skórę.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
29	Parametry technologiczne	Wartości ciśnienia, temperatury, stężenia, lepkości, wilgotności i inne występujące w operacjach i czynnościach technologicznych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
30	Pistolet natryskowy	Pneumatyczne urządzenie stosowane do ręcznego nakładania na powierzchnię wyprawianej skóry chemicznych roztworów wykończalniczych i uszlachetniających tkankę skórną lub okrywę włosową.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
31	Półfabrykat skórzany	Skóra w trakcie procesu wyprawy, nieposiadająca cech skóry gotowej.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie Persz T.: Technologia wyprawy skór cz. 1 i 2. Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1977
32	Pranie skór	Operacja technologiczna we wstępnej fazie wyprawy skór futerkowych, polegająca na chemicznym oczyszczeniu i odtłuszczeniu okrywy włosowej.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie Duda I.: Skóry surowe futrzarskie, Akademia Ekonomiczna, Kraków 1992

33	Prasowarka	Maszyna futrzarska do rozciągania i prostowania włosa wyprawianych skór w etapie uszlachetniania okrywy włosowej. Głównym elementem roboczym jest metalowy, ogrzewany elektrycznie walec.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie Rodziewicz O., Śmiechowski K.: Technologia garbarstwa dla projektantów obuwia i odzieży. Radom 2001
34	Procesy kąpielowe	Procesy chemicznej wyprawy skór, które odbywają się w roztworach technologicznych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
35	Proces gnilny skór	Proces rozpadu białek włóknistych, z jakich zbudowana jest skóra, pod wpływem bakterii i drobnoustrojów.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie Rodziewicz O., Śmiechowski K.: Technologia garbarstwa dla projektantów obuwia i odzieży, Wydawnictwo Politechniki Radomskiej, Radom 2001
36	Przydatność asortymentowa skór	Skóry surowe o właściwościach i cechach, które pozwalają na wykorzystanie ich do produkcji zaplanowanych wyrobów użytkowych ze skóry.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
37	Rozbijarka	Maszyna futrzarska do rozprostowania i rozciągania tkanki skórnej skór futerkowych. Wyposażona jest w wał roboczy z tępyimi poprzecznymi nożami. Obrabiana skóra dociskana jest stroną mizdrową do szybko obracającego się wałka roboczego za pomocą mechanizmu pedałowego.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie Rodziewicz O., Śmiechowski K.: Technologia garbarstwa dla projektantów obuwia i odzieży, Wydawnictwo Politechniki Radomskiej, Radom 2001.
38	Rozkrój skór	Operacja ręcznej obróbki skór, polegająca na rozcięciu skór wzdłuż linii topograficznego układu. Rozcięcia dokonuje się ostrym nożem.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie Duda I.: Skóry surowe futrzarskie, Akademia Ekonomiczna, Kraków 1992
39	Roztwór technologiczny	W procesie wyprawy skór są to wodne roztwory lub mieszaniny różnych związków chemicznych oddziałujących na tkankę skórną lub okrywę włosową w celu nadania im nowych cech i właściwości skór wyprawionych i uszlachetnionych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie Rodziewicz O., Śmiechowski K.: Technologia garbarstwa dla projektantów obuwia i odzieży, Wydawnictwo Politechniki Radomskiej, Radom 2001
40	Skóra wyprawiona	Skóra po przejściu procesów technologicznych wyprawy tj. garbowania, wykończenia i uszlachetnienia.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie Rodziewicz O., Śmiechowski K.: Technologia garbarstwa dla projektantów obuwia i odzieży, Wydawnictwo Politechniki Radomskiej, Radom 2001
41	Sortowanie skór	Czynność polegająca na posegregowaniu skór według rodzaju, wielkości i przeznaczenia asortymentowego.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie Duda I.: Skóry surowe futrzarskie, Akademia Ekonomiczna, Kraków 1992
42	Surowa skóra zwierzęca	Skóra zdjęta ze zwierzęcia w stanie, w jakim dostarcza się ją do garbarni.	Duda I.: Skóry surowe futrzarskie, Akademia Ekonomiczna, Kraków 1992

43	Strzyżarka	Maszyna futrzarska do mechanicznego skracania i wyrównania wysokości okrywy włosowej.	Sadowski T.: Materiałoznawstwo dla kuśnierzy, Wydawnictwa szkolne i pedagogiczne, Warszawa 1985
44	Szlifierka	Maszyna futrzarska do mechanicznego ścieniania i wyrównania powierzchni mizdry skór futerkowych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
45	Tkanka skórna	Składowa, podstawowa część skóry futerkowej, w której osadzone są cebulki włosowe.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie Duda I.: Skóry surowe futrzarskie, Akademia Ekonomiczna, Kraków 1992
46	Trociniak	Bęben futrzarski stosowany do czyszczenia włosa i tkanki skórnej skór futerkowych podczas obracania ich w trocinach drzewnych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie Rodziewicz O., Śmiechowski K.: Technologia garbarstwa dla projektantów obuwia i odzieży Wydawnictwo Politechniki Radomskiej, Radom 2001
47	Uszlachetnianie skór	Zespół procesów i operacji mechanicznych, chemicznych i termicznych w wyprawie skór, których celem jest nadanie okrywie włosowej lub tkance skórnej nowych cech i właściwości wytrzymałościowych, kolorystycznych i estetycznych.	Sadowski T.: Materiałoznawstwo dla kuśnierzy, Wydawnictwa szkolne i pedagogiczne, Warszawa 1985
48	Wirówka futrzarska	Urządzenie futrzarskie stosowane do mechanicznego odwodnienia skór na zasadzie działania siły odśrodkowej.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
49	Wyprawa skór	Zespół czynności, operacji i procesów technologicznych: mechanicznych, chemicznych i termicznych w celu przetworzenia skóry surowej w skórę wyprawioną gotową do wyrobu konfekcji futrzarskiej.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie Sadowski T.: Materiałoznawstwo dla kuśnierzy, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1985
50	Związki garbujące	Związki lub preparaty chemiczne naturalne lub syntetyczne, posiadające właściwości wiązania się z białkiem skórnym.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.